

Nr 443.

Av herr **Laurin**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 229, angående beredande av stöd åt insättare i vissa sparbanker, m. m.

Den i Kungl. Maj:ts proposition nr 229 föreslagna fördelningen av understöd åt insättare i Allmänna Sparbanken i Stockholm m. fl. sparbanker kan ju i flera avseenden anses i det stora hela väl avvägd. Emellertid är en kategori insättare, vilka kunna anses hava gjort sina insättningar i god tro, fullständigt utesluten, nämligen kommunerna. Visserligen kan man resonera som så, att en kommun bör hava så stark ställning, att en förlust av detta slag bör kunna bäras. Så torde emellertid icke överallt vara förhållandet, och man finner i offentliggjorda förteckningar över kommuner, som haft sina pengar insatta i dessa sparbanker, flera som skulle råka i ett mycket allvarligt läge, om de ej erhålla något understöd. Skulle det inträffa, att sådana kommuner komma över den gräns, som är satt för skatteutjämningsbidrag, får ju i alla händelser staten eller skattebetalarna hjälpa dem, och det torde med fog kunna sägas, att staten då får betala mera, än om saken ordnas genom direkt statsunderstöd. Det är även uppenbart, att om kommunerna skola upplåna och förränta pengar, dessa måste bli dyrare än statens.

Jag är fullt medveten om, att det är mycket svårt att kunna utöva full rättvisa och skilja på behovet av hjälp. Rättvisast vore självfallet att undersöka skattetrycket i varje kommun och sätta statsunderstödet i proportion till detsamma. Detta skulle emellertid förorsaka mycket och tidsödande besvär. En annan väg att gå är att fastställa ett belopp, vilket kommunerna själva få bära. Man kan givetvis hava olika meningar om hur högt detta belopp bör sättas, men synes mig 5,000 kronor kunna föreslås som en sådan gräns. Likaså torde det vara lämpligt att föreslå ett maximum för tilldelande av full ersättning utöver 5,000 kronor då man skäligen kan antaga, att stora insättningsbelopp tyda på, att kommunen är större och har större bärkraft. Det medges gärna, att en sådan anordning icke blir fullt rättvis, men torde ett dylikt förslag dela denna bristfällighet med både den kungliga propositionen och varje annat förslag i detta ärende. Ty torde det vara praktiskt omöjligt, att utan individuell undersökning i varje fall kunna skipa rättvisa i denna tråkiga affär. På grund av vad jag sålunda anfört vågar jag hemställa,

att riksdagen ville bevilja understöd åt kommuner
— borgerliga såväl som kyrkliga — som förlorat sina

medel genom insättningar i Allmänna Sparbanken i Stockholm eller andra sparbanker av samma typ sålunda, att staten lämnar fullt understöd för förlustbelopp av mellan 5,000 och 20,000 kronors insättning samt 50 procent på de förlustbelopp, som överstiga 20,000 kronor.

Stóckholm den 19 april 1929.

Harald Laurin.
